

V Bruseli 3. 6. 2015
COM(2015) 279 final

SPRÁVA KOMISIE

EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE A EURÓPSKEMU DVORU AUDÍTOROV

Súhrn výsledkov činnosti Komisie v oblasti riadenia v roku 2014

Úvod

Ide o prvú súhrnnú správu predkladanú Komisiou, ktorá nastúpila do úradu 1. novembra 2014. V súlade s politickými prioritami, ktoré stanovil predseda Juncker, nová Komisia presadzuje cielenejší program, ktorý pripisuje osobitný význam zásadám riadneho finančného hospodárenia.

Predseda Juncker vo svojich poverovacích listinách členom Komisie vyzdvihol potrebu zabezpečiť riadne finančné hospodárenie v prípade programov, za ktoré zodpovedajú, a trval na tom, aby sa prijali všetky potrebné opatrenia na ochranu rozpočtu EÚ. Vyslovil sa aj za posilnenie kultúry výkonnosti a žiadal, aby sa opätovne venovala pozornosť pridanej hodnote rozpočtu EÚ.

V tejto súvislosti sa v tejto správe opisujú výsledky hospodárenia Komisie za rok 2014, ktoré vychádzajú z analýzy a zhrnutia informácií uvedených vo výročných správach o činnosti vypracúvaných jednotlivými útvarmi Komisie.

Prijatím tejto súhrnnej správy Komisia preberá celkovú politickú zodpovednosť za hospodárenie s rozpočtom EÚ.

1 POSILNENÝ RÁMEC VÝKONNOSTI

Posilnený rámec na riadenie výkonnosti, ktorý Komisia prisľúbila v minuloročnej súhrnnej správe, už priniesol prvé výsledky. Vďaka lepšiemu podávaniu správ o úspechoch v oblasti politiky, o ich vplyve a pridanej hodnote pre občanov EÚ sa aspekt výkonnosti ešte viac zdôrazňuje. Nová Komisia obnovila tento záväzok a podporuje ďalšie iniciatívy, ktoré sú viac orientované na výsledky.

1.1 Úspechy v oblasti politiky

Cyklus strategického plánovania a programovania sa opiera o dva kľúčové nástroje, ktoré obsahujú podrobné informácie o výkonnosti útvarov Komisie v oblasti riadenia – ročné plány riadenia a výročné správy o činnosti. Povoľujúci úradníci vymenovaní delegovaním v priebehu uplynulých rokov podávali podrobnejšie správy o tom, ako využívajú finančné a ľudské zdroje, ktoré im boli pridelené na plnenie politických cieľov stanovených kolégiom, a o tom, ako sa vykonávaním politik mohla dosiahnuť pridaná hodnota pre spoločnosť EÚ. Komisia poukazuje na významný pokrok, ktorý sa v posledných rokoch dosiahol v podávaní správ o úspechoch v oblasti politiky, ako aj na výsledky dosiahnuté v rámci riadenia programu. Okrem toho každoročné portfólio výročných správ o činnosti teraz obsahuje mnoho užitočných informácií o cieľoch politiky, dosiahnutých výsledkoch a ich priamom a nepriamom vplyve na európsku spoločnosť.

V prílohe 1 je uvedené zhrnutie kľúčových ukazovateľov výkonnosti, na ktorých je možné vidieť, nakoľko boli dosiahnuté ciele Komisie. Väčšina ukazovateľov svedčí o tom, že Komisia je na dobrej ceste k dosiahnutiu svojich viacročných cieľov.

Bolo prijatých niekoľko ďalších opatrení na zabezpečenie lepšej výkonnosti:

- i. začlenenie vyčerpávajúcejších informácií o výkonnosti z rôznych zdrojov, napr. hodnotenia, štúdie, audity a hodnotenia vplyvu;
- ii. prídanie vysvetľujúcich príkladov znázorňujúcich pridanú hodnotu rôznych programov EÚ;
- iii. lepšie zladenie plánov riadenia s výročnými správami o činnosti (napr. používaním rovnakých vzorov na podávanie správ o cieľoch a ukazovateľoch v obidvoch prípadoch) a
- iv. požiadavka, aby správy o činnosti obsahovali príklady snahy o zlepšenie efektívnosti riadenia a hospodárenia.

Príklady úsilia na zlepšenie efektívnosti riadenia a hospodárenia:

- ✓ Generálne riaditeľstvo pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka (GR AGRI) v roku 2014 úplne prepracovalo právne predpisy týkajúce sa siete poľnohospodárskych účtovných údajov. Keďže v rámci toho sa konsolidovalo 5 vykonávacích aktov do jedného a odstránila sa duplicita a potreba krížových odkazov, viedlo to k výraznému zjednodušeniu.
- ✓ Vďaka novej rámcovej zmluve pre úrazové poistenie zamestnancov rôznych inštitúcií, o ktorej rokoval Úrad pre správu a úhradu individuálnych nárokov (PMO), sa mohlo výrazne znížiť platené poistné. Na základe novej zmluvy sa poistné v porovnaní s rokom 2011 znížilo v roku 2013 o 23 % na 23 miliónov EUR.

1.2 Iniciatívy na ďalšie posilnenie rámca výkonnosti

1.2.1 Rozpočet EÚ zameraný na výsledky

Nová Komisia chce v súvislosti s rozpočtom EÚ podporovať silnejšiu kultúru výkonnosti. Jednou z jej hlavných priorít je zabezpečiť, aby sa rozpočet EÚ zameriaval na dosiahnutie hmatateľných výsledkov v prospech občanov („rozpočet EÚ zameraný na výsledky“); na tento účel bola vytvorená aj sieť komisárov. Táto sieť poskytuje politické usmernenie, vedenie a koordináciu opatrení, ktoré majú zlepšiť plnenie rozpočtu a zabezpečiť efektívnosť vynaložených prostriedkov.

Na prvom zasadnutí siete, ktoré sa konalo 4. marca 2015, bol schválený spoločný prístup s cieľom analyzovať a zlepšiť cyklus plnenia rozpočtu, v rámci ktorého sa má určiť, v ktorých oblastiach sa vynakladajú prostriedky (pridelovanie rozpočtových prostriedkov), ako sa využívajú finančné prostriedky (plnenie rozpočtu) a ako prebieha hodnotenie Komisie (postup udeľovania absolútorí). Identifikovalo sa šesť hlavných tematických oblastí, na ktoré sa útvary Komisie zamerajú počas mandátu kolégia s cieľom vykonať stratégiu:

- i. **zjednodušenie:** zníženie administratívneho zaťaženia a zefektívnenie požiadaviek na dodržiavanie súladu v rôznych oblastiach politiky, aby bola realizácia programu viac zameraná na výsledky, a zároveň zachovanie zákonnosti a riadnosti;
- ii. **rozpočtový postup:** poskytovanie informácií o výkonnosti, ktoré sú užitočné pri pridelovaní rozpočtových prostriedkov a ktoré umožňujú rozhodovanie na základe

mier vykonávania programov; týmto opatrením sa má doceliť efektívnosť výdavkov a dosiahnutie výsledkov;

- iii. **nákladová účinnosť kontrol:** racionalizácia a zefektívnenie kontrol a prerozdelenie zdrojov na kontroly, ktoré sa považujú za najvhodnejšie pre riadenie rizík v súvislosti so zákonnosťou a riadnosťou v rámci regulačného rámca;
- iv. **vyhlásenie o vierohodnosti a absolútorium:** kombinácia mechanizmov na ochranu rozpočtu, ako napr. spätné získavanie súm a finančné opravy, so zjednodušením a nákladovo účinnými kontrolami s cieľom riadiť riziko a vytvoriť lepšiu rovnováhu medzi dosiahnutím úspechov v oblasti politiky, nákladmi na kontroly a dodržiavaním rozpočtových pravidiel;
- v. **databáza projektov:** zlepšenie prístupu občanov k výsledkom projektov v kľúčových oblastiach s cieľom zlepšiť transparentnosť a porovnateľnosť iniciatív financovaných EÚ a lepšie preukázať, ako výdavky EÚ rôznymi spôsobmi poskytujú spoločenský príspevok a
- vi. **komunikácia:** zlepšenie komunikácie a spolupráce medzi aktérmi zapojenými do plánovania, plnenia rozpočtu a udeľovania absolútoria, ako aj so širšou verejnosťou na základe zosúladenia očakávaní, výmeny skúseností o vykonávaní a podávania správ o dosahovaní výsledkov.

Jedným z krokov, ktoré sa majú sledovať, je vytvorenie medziinštitucionálnej pracovnej skupiny pre zostavovanie rozpočtu založeného na výkonnosti, čo združí inštitúcie zapojené do rozpočtového postupu (Komisia, Európsky parlament, Rada a Európsky dvor audítorov) s cieľom vytvoriť spoločné chápanie konceptu rozpočtu založeného na výkonnosti, jeho hlavných charakteristík, funkcií a zodpovednosti inštitúcií EÚ a členských štátov pri zabezpečovaní účinného plnenia rozpočtu EÚ. Pracovná skupina určí na základe súčasného právneho a regulačného rámca, ako možno zlepšiť model plánovania rozpočtu založeného na výkonnosti, ktorý sa v súčasnosti uplatňuje na rozpočet EÚ, a vhodný časový plán jeho realizácie.

1.2.2 Prispôsobenie intenzity kontrol riziku

Medzi ciele stratégie „rozpočtu zameraného na výsledky“ je zabezpečenie nákladovej účinnosti systémov riadenia a kontroly. Neefektívne systémy kontroly absorbujú značné zdroje, ktoré by inak mohli prispieť k dosiahnutiu výsledkov. Predstavujú aj výrazné administratívne zaťaženie príjemcov a môže odradiť od účasti na programoch.

Podľa revidovaného nariadenia o rozpočtových pravidlách¹ povoľujúci úradníci vymenovaní delegovaním zohľadňujú pri zavádzaní systémov vnútorných kontrol riziká a nákladovú účinnosť (článok 66 ods. 2 nariadenia o rozpočtových pravidlách) a vo výročnej správe o činnosti informujú o nákladoch a prínosoch kontrol (článok 66 ods. 9 nariadenia o rozpočtových pravidlách). Hlavný účel hodnotenia nákladovej efektívnosti kontrol je podporiť riadenie pri koncipovaní systémov kontrol a pridelovaní súvisiacich zdrojov. Pri stratégiách a systémoch kontrol by sa mala zohľadniť vyššia úroveň a periodicita kontrol v rizikovejších oblastiach a to, aby kontroly vždy prinášali pridanú hodnotu.

Podávanie správ o nákladovej účinnosti sa od roku 2014 zlepšilo. 42 zo 49 útvarov sformulovalo závery o nákladovej efektívnosti svojich systémov riadenia a kontroly. Ostatné to nemohli urobiť najmä v dôsledku chýbajúcich historických údajov alebo referenčných hodnôt a problémov s odhadovaním prínosov kontrol. Generálne riaditeľstvá mohli poskytovať stále širšie spektrum súborov pomerov, pričom rozlišovali medzi buď všetkými alebo iba niektorými fázami stratégie kontroly.

V roku 2014 sa prijali dve iniciatívy na riešenie hlavných problémov identifikovaných útvarmi:

- vyvinutie funkcionality v systéme ABAC² na registráciu výsledkov kontrol,
- stanovenie súboru zjednodušených ukazovateľov na meranie nákladov a prínosov kontrol.

Všetky útvary, ktoré dospeli k záveru, uviedli, že ich systém vnútornej kontroly je nákladovo účinný, pretože kvantifikovateľné prínosy prevyšujú náklady alebo pretože sa dosahujú nekvantifikovateľné prínosy a/alebo je zaznamenaný stabilný alebo pozitívny vývoj ukazovateľov účinnosti.

Komisia nariaduje svojim útvarom, aby vypracovali spoločnú metódu na výpočet svojich nákladov na kontroly s cieľom zlepšiť konzistentnosť v rámci Komisie a získať súbor spoľahlivých výsledkov, ktoré sa môžu použiť na určenie relatívnej nákladovej účinnosti existujúceho systému kontroly v kontexte jednotlivých politických cieľov.

¹ Revidované nariadenie o rozpočtových pravidlách nadobudlo účinnosť v januári 2013.

Nariadenie o rozpočtových pravidlách: Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 z 25. októbra 2012 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, a zrušení nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 (Ú. v. EÚ L 298, 26.10.2012, s. 1).

Pravidlá uplatňovania: Delegované nariadenie Komisie (EÚ) č. 1268/2012 z 29. októbra 2012 o pravidlách uplatňovania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie (Ú. v. EÚ L 362, 31.12.2012, s. 1).

² ABAC je účtovný systém na základe časového rozlíšenia používaný v Komisii.

1.2.3 Mapovanie podávania správ o výkonnosti

V súhrnnej správe za rok 2013 boli ústredné útvary vyzvané, aby v budúcich výročných správach o činnosti analyzovali rôzne formy podávania správ o dosiahnutých výsledkoch. V prípade roku 2014 sa konštatovalo, že:

- správy o výkonnosti sa podávajú v časti I výročnej správy o činnosti,
- výročná hodnotiaca správa (podľa článku 318 ZFEÚ) obsahuje informácie týkajúce sa výkonnosti o tom, ako hlavné finančné programy prispeli k dosiahnutiu kľúčových cieľov politiky EÚ vrátane stratégie Európa 2020,
- súhrnná správa by mala obsahovať zoznam vybraných kľúčových ukazovateľov výkonnosti pre podávanie správ o nevýdavkových programoch a pre podrobnejšiu analýzu by mala odkazovať na výročné správy o činnosti,
- dodatočné podávanie správ o stratégii Európa 2020 je dostupné prostredníctvom osobitných kanálov a
- podávanie správ o hlavných iniciatívach by sa malo zefektívniť a malo by sa uskutočňovať v rámci hlavných politík. Oddelené podávanie správ sa neodporúča, pretože to nezodpovedá predpisom o monitorovaní a podávaní správ v prípade programov podľa nového viacročného finančného rámca.

Komisia nariaduje svojim útvarom, aby pokračovali vo svojej snahe zlepšovať podávanie správ o výkonnosti vo výročných správach o činnosti.

2 OSOBITNÉ VÝZVY PRE RIADENIE ZDROJOV

Efektívne a účinné riadenie zdrojov je základom účinného vykonávania politik Komisie. Komisia stála v roku 2014 v tejto oblasti pred dôležitými výzvami. V niektorých prípadoch boli problémy spôsobené vonkajšími okolnosťami, napr. útvarami Komisie chýbali platobné rozpočtové prostriedky; v iných prípadoch dochádzalo k opakujúcim sa problémom. Zvýšená miera delegovania úloh na agentúry, spoločné podniky a iné poverené subjekty viedli Komisiu k prehodnoteniu mechanizmov dohľadu. Ďalšia oblasť, ktorá si vyžaduje pozornosť, sa týka spoľahlivosti údajov, ktoré zaslali členské štáty. Komisia prijala pri každom probléme opatrenia na zmiernenie zistených rizík alebo nápravné opatrenia.

2.1 Nedostatok platobných rozpočtových prostriedkov

Vo viacročnom finančnom rámci na roky 2014 – 2020 je po prvýkrát k dispozícii menej rozpočtových prostriedkov ako v predchádzajúcich finančných rámcoch. Tlak na stropy v prípade prostriedkov určených na platby je oveľa vyšší ako v predchádzajúcich viacročných finančných rámcoch na základe dvoch faktorov:

- nesplatené záväzky z programov na obdobie 2007 – 2013 predstavujú na začiatku rámca na obdobie 2014 – 2020 vysoké zaťaženie (21,7 % stropov v prípade prostriedkov určených na platby za obdobie) a

- mimoriadne prudké zníženie stropu v prípade prostriedkov určených na platby v roku 2014 (zníženie oproti sume zahrnutej do rozpočtu v roku 2013 o takmer 9 miliárd EUR) a 2015.

V tejto súvislosti spočívala výzva Komisie (najmä v roku 2014) v tom, aby dodržala zákonné povinnosti vyplývajúce z minulých záväzkov a zároveň spustila novú generáciu programov.

Útvary Komisie pozorne monitorovali plnenie rozpočtu. Prijali opatrenia, aby sa zabezpečilo obozretné využívanie obmedzených platobných rozpočtových prostriedkov a zároveň sa minimalizovali úroky z omeškania a aby sa zohľadnil negatívny vplyv na tretie strany, pričom sa uprednostnili finančne zraniteľní príjemcovia, ako sú napr. členské štáty, ktoré dostávajú finančnú pomoc, MSP a MVO³.

Komisia o stave plnenia rozpočtu priebežne informovala Európsky parlament a Radu. V záujme zvládnutia bezprecedentného počtu žiadostí o platbu v prípade programov politiky súdržnosti na roky 2007 až 2013, ktoré boli doručené v posledných týždňoch roku 2013, predložila už v máji 2014 návrh opravného rozpočtu. 17. decembra 2014 sa dosiahla dohoda o opravnom rozpočte, ktorou sa navýšili platobné rozpočtové prostriedky v rozpočte na rok 2014, najmä využitím rezervy na nepredvídané udalosti. Prostredníctvom nej sa mohol v posledných štyroch pracovných dňoch roka vykonať veľmi veľký objem platieb a počet nezaplatených účtov na konci roka 2014 sa znížil.

Napriek týmto opatreniam a dodatočným platobným rozpočtovým prostriedkom mobilizovaným na konci roka Komisia nemohla zabrániť tomu, že v prípade platieb a zmluvných činností došlo k určitému omeškaniu, ktoré malo vplyv na platby v rámci nových programov.

Komisia zhodnotila vplyv, ktorý tieto problémy mali na dosiahnutie cieľov, a dospela k záveru, že so zohľadnením aktívneho riadenia dostupných platobných rozpočtových prostriedkov počas sledovaného roka bol finančný vplyv tejto situácie a jej vplyv na poškodenie dobrého mena dostatočne zmiernený.

Pokiaľ ide o finančný dosah, viaceré útvary Komisie boli konfrontované s veľkými výzvami týkajúcimi sa riadenia a prevádzky; v prípade niektorých výdavkových programov sa platobné rozpočtové prostriedky vyčerpali už niekoľko mesiacov pred koncom roka. Pri týchto programoch boli možnosti prerozdelenia medzi rozpočtovými riadkami vyčerpané, kým sa neschválili dodatočné platobné rozpočtové prostriedky, o ktoré sa žiadalo v opravnom rozpočte.

Úroky z omeškania sa v roku 2014 zvýšili takmer päťnásobne na približne 3 mil. EUR za rozpočet ako celok. Napriek tomuto zvýšeniu je absolútna hodnota úroku v porovnaní s úrovňou nezaplatených účtov na konci roka 2014 relatívne nízka. Z veľkej časti boli

³ MSP: malé a stredné podniky;
MVO: mimovládne organizácie.

koncentrované (24,7 miliardy EUR) v oblasti politiky súdržnosti, v ktorej úhrada pohľadávok verejných subjektov v členských štátoch závisí od dostupnosti rozpočtových prostriedkov a za oneskorenú úhradu sa neúčtuje žiadny úrok, čím sa výrazne obmedzil finančný vplyv na rozpočet EÚ. V súvislosti s oneskorenými platbami neboli hlásené žiadne právne spory.

Pokiaľ ide o vplyv na poškodenie dobrého mena, útvary sa snažili aktívne riadiť dostupné rozpočtové prostriedky rôznymi spôsobmi:

- proaktívnym spätným získaním všetkých neoprávnene vyplatených súm,
- znížením výšky zálohovej platby,
- čo najlepším využitím platobných lehôt a
- odložením výziev na predkladanie návrhov/ponúk a súvisiacich zmluvných činností, v dôsledku čoho niektoré dátumy splatnosti teraz pripadajú na rok 2015. Tým sa obmedzil negatívny vplyv na rozpočet EÚ, ovplyvnilo to však oprávnené očakávania zainteresovaných strán, ktoré prípadne museli odložiť začiatok svojho projektu a/alebo dočasne zorganizovať vyšší podiel spolufinancovania. Poškodenie dobrého mena bolo po dôkladnom hodnotení napriek tomu doposiaľ možné minimalizovať, aby sa obmedzil vplyv na kľúčové činnosti.

Komisia nariaďuje svojim útvarom, aby naďalej riadili plnenie rozpočtu a v prípade potreby prijali opatrenia na zmiernenie rizík vyplývajúcich z nedostatku rozpočtových prostriedkov.

2.2 Vplyv poverených subjektov na reťazec pre vyhlásenia o vierohodnosti

Komisia čoraz viac poveruje riadením fondov EÚ iné subjekty (pozri prílohu 4), z ktorých niektoré podliehajú osobitnému postupu udeľovania absolutória, ktorý je iný ako zodpovedajúci postup v prípade Komisie. V rámci tohto postupu musí vedenie povereného orgánu podať správu o skutočnom vykonávaní fondov a povolujúci úradník vymenovaný delegovaním musí na druhej strane zabezpečiť primeraný, ale účinný dohľad nad orgánom. Keďže výdavky spadajú do rozsahu pôsobnosti vyhlásenia o vierohodnosti, povolujúci úradníci vymenovaní delegovaním musia vo výročných správach o činnosti informovať o výsledkoch a v prípade potreby o všetkých závažných nedostatkoch, ktoré by mohli viesť k výhradám.

V programovom období 2014 – 2020 by mohol význam poverených subjektov v súvislosti s rozpočtovým hospodárením zohrávať čoraz dôležitejšiu úlohu. Prejavilo sa to už v roku 2014, ktorý bol prvým rokom vykonávania nových programov, a tento trend sa odráža aj vo výročných správach o činnosti za rok 2014. Generálne riaditeľstvo pre vzdelávanie a kultúru (GR EAC) a Generálne riaditeľstvo pre vnútorný trh, priemysel, podnikanie a MSP (GR GROW, bývalé GR ENTR) napríklad plnia 95 % a 89 % (v uvedenom poradí) svojho rozpočtu tak, že riadiacimi úlohami poverili iné subjekty. V prípade Generálneho riaditeľstva pre mobilitu a dopravu (GR MOVE) a Generálneho riaditeľstva pre finančnú stabilitu, finančné služby a úniu kapitálových trhov (GR FISMA, bývalé GR MARKT) predstavuje tento percentuálny podiel viac ako 50 %.

Schopnosť povoluujúcich úradníkov vymenovaných delegovaním vykonávať dohľad nad poverenými subjektmi a získať primerané uistenie závisí vo veľkej miere od štruktúry zodpovednosti a opatreniach o transparentnosti stanovených v dohodách o delegovaní uzatvorených s jednotlivými poverenými subjektmi. Cieľom stratégie kontroly je v zásade zaistiť, aby dohody o delegovaní obsahovali ustanovenia, podľa ktorých sa vyžaduje:

- i. spoľahlivé a transparentné podávanie správ o výsledkoch kontroly zo strany subjektov a
- ii. primeraný dohľad nad štruktúrami zodpovednosti subjektov.

V prípade programov na roky 2014 – 2020 je každé GR zodpovedné za finančné nástroje vo svojej oblasti politiky. Komisia uzatvorila finančné a administratívne rámcové dohody s Európskou investičnou bankou (EIB) a Európskym investičným fondom, na základe ktorých sa majú znížiť administratívne náklady, posilniť zodpovednosť a zabezpečiť súlad. Komisia vypracovala vzor s cieľom zabezpečiť, aby každá dohoda o delegovaní uzatvorená s príslušnými útvarmi obsahovala kľúčové požiadavky na správu, kontrolu a podávanie správ.

Zlepšil sa návrh výročných správ o činnosti za rok 2014, aby sa zabezpečilo pokrytie všetkých foriem a prípadov riadenia finančných prostriedkov poverenými subjektmi, v prípade potreby aj vo výhradách.

Komisia nariaďuje svojim útvarom, aby úlohami plnenia rozpočtu poverili iné subjekty s cieľom zabezpečiť, aby dohody o delegovaní obsahovali potrebné primerané ustanovenia a praktické postupy týkajúce sa včasného a transparentného podávania správ týmito subjektmi o výsledkoch ich kontroly, ako aj primerané opatrenia dohľadu, ktoré zabezpečia primerané uistenie o spoľahlivosti poskytovaných informácií.

Komisia nariaďuje príslušným útvarom, aby vo svojich výročných správach o činnosti informovali o svojom dohľade nad týmito subjektmi a o všetkých prvkoch relevantných pre závery týkajúce sa uistenia. Osobitnú pozornosť treba venovať zabezpečeniu toho, aby v reťazci pre vyhlásenia o vierohodnosti neboli žiadne významné nedostatky.

2.3 Spôľahlivosť výsledkov kontrol, ktoré hlásili členské štáty

Spôľahlivosť správ členských štátov o kontrole predstavuje aj naďalej výzvu. Členské štáty sú v rámci zdieľaného hospodárenia zodpovedné za zriadenie a udržiavanie spoľahlivých systémov riadenia a kontroly.

Príslušné ustanovenia umožňujú Komisii, aby sa v záujme svojho uistenia za určitých podmienok spoliehala na prácu, ktorú vykonávajú orgány auditu členských štátov. V oblasti politiky súdržnosti poskytujú orgány auditu Komisii uistenie o účinnom fungovaní systémov riadenia a kontroly a o zákonnosti a riadnosti potvrdených výdavkov. V oblasti spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP) nezávislé certifikačné orgány vydávajú stanovisko o kvalite kontrol vykonaných na mieste a o presnosti kontrolnej štatistiky, ktorú predkladá každá platobná agentúra.

Okrem toho systém čistých opráv, ktorý Komisia používa v prípade chýb⁴ (pozri oddiel 2.4), predstavuje stimul pre členské štáty, aby zintenzívnili svoje úsilie pri odhaľovaní chýb. Tento systém by mal podporiť členské štáty, aby prejavili svoje odhodlanie zvyšovať zodpovednosť a transparentnosť tým, že v prípade potreby posilnia kontrolné opatrenia, najmä pokiaľ ide o prvostupňové kontroly hospodárenia, pred certifikovaním výdavkov Komisií, a tým, že v záujme zníženia rizika vzniku chýb prijmú jasné pravidlá oprávnenosti.

Komisia v tejto súvislosti odkazuje na nariadenie o spoločných ustanoveniach pre programové obdobie 2014 – 2020 pre európske štrukturálne a investičné fondy⁵, ktoré zahŕňa aj rôzne zlepšenia systémov riadenia a spravodajských požiadaviek. Hoci v priebehu legislatívneho procesu sa zapracovali ďalšie výnimky a prísnejšie podmienky, čo vedie k tomu, že Komisia musí zmierniť súvisiace riziká, týmito zmenami by sa mala zlepšiť zodpovednosť členských štátov tak, aby sa mohli odstrániť chyby a zabezpečiť zákonnosť a riadnosť operácií, ktoré kontrolujú alebo riadia. Patria sem najmä podmienky *ex ante*, harmonizované a zjednodušené pravidlá oprávnenosti, rozšírené možnosti využitia zjednodušených postupov deklarovania oprávnených nákladov a nový balík opatrení na zabezpečenie každoročného uistenia, ktorý zahŕňa ročnú účtovnú závierku, vyhlásenie o vierohodnosti a ročné zhrnutie, auditorský výrok a správu o kontrole.

Príslušné generálne riaditeľstvá stanovili jednotnú stratégiu auditu a spoločný plán auditu s cieľom získať primerané uistenie o súlade a účinnom fungovaní systémov kontroly. Celkový proces uistenia je postavený na kontrolnej štruktúre na základe jednotnej koncepcie auditu, podľa ktorej sa kontroly na úrovni Komisie môžu spoliehať na prácu v oblasti kontroly, ktorú už vykonali iné orgány (orgány auditu zodpovedné za programy v členských štátoch).

V oblasti poľnohospodárstva musia nezávislé certifikačné orgány podľa zmien, ktoré sa zaviedli novým samostatným horizontálnym nariadením⁶, od roku 2015 overovať aj výsledky kontrol na mieste vykonaných platobnými agentúrami tak, že opätovne vykonajú kontroly na základe reprezentatívnej vzorky a vydajú auditorský výrok o zákonnosti a riadnosti výdavkov. Mala by sa tým zvýšiť kvalita kontrol na mieste, ktoré vykonávajú členské štáty, skutočným cieľom je však použiť mieru chybovosti potvrdenú nezávislými certifikačnými orgánmi.

Útvary Komisie zodpovedné za výdavky v rámci politiky súdržnosti overili presnosť údajov zaslaných členskými štátmi⁷ tak, že vykonali hodnotenie prvostupňových kontrol za roky 2007

⁴ Čisté finančné opravy pre politiku súdržnosti sa týkajú len rokov 2014 – 2020.

⁵ Európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF), ktoré pozostávajú z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ERFR), Európskeho sociálneho fondu (ESF), Kohézneho fondu, Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) a Európskeho námorného a rybárskeho fondu (ENRF).

⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013 zo 17. decembra 2013 o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 352/78, (ES) č. 165/94, (ES) č. 2799/98, (ES) č. 814/2000, (ES) č. 1290/2005 a (ES) č. 485/2008 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 549 – 607).

⁷ Pokiaľ ide o GR REGIO, audit bol zameraný najmä na hodnotenie spoľahlivosti vnútroštátnych výsledkov auditu a vykázaných mier chybovosti (prostredníctvom „Preskúmania orgánov auditu“ a administratívneho

– 2013 prostredníctvom cielených auditov programov s vysokým rizikom, pričom sa mali určiť najmä základné príčiny nedostatočnej spoľahlivosti overovaní riadenia. Generálne riaditeľstvo pre regionálnu a mestskú politiku (GR REGIO) a Generálne riaditeľstvo pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie (GR EMPL) sa okrem toho rozhodli rozšíriť rozsah pôsobnosti auditu v nasledujúcich rokoch na údaje o stiahnutých a spätne získaných sumách, ktoré zaslali členské štáty, a využiť všetky dostupné výsledky od orgánov auditu na to, aby sa zvýšilo ich uistenie na základe zaslaných údajov používaných pri výpočte kumulatívneho zvyškového rizika⁸.

Výsledky tohto hodnotenia za rozpočtový rok 2014 sú nasledujúce:

- výdavky z EFRR a Kohézneho fondu za obdobie 2007 – 2013: GR REGIO ohodnotilo vykázané miery chybovosti na úrovni 96 % ako spoľahlivý zdroj informácií, a preto zvýšilo priemernú mieru chybovosti 1,8 %, ktorú oznámili vnútroštátne orgány auditu, na 2,6 %,
- Európsky sociálny fond (ESF) – obdobie 2007 – 2013: GR EMPL ohodnotilo vykázané miery chybovosti na úrovni 88,1 % ako spoľahlivý zdroj informácií, a preto zvýšilo priemernú mieru chybovosti, ktorú oznámili vnútroštátne orgány auditu, o 0,9 % – z 1,9 % na 2,8 % a
- SPP: úpravy mier chybovosti, ktoré vykonalo Generálne riaditeľstvo pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka (GR AGRI) na základe údajov, ktoré vykázala platobná agentúra, viedli k zvýšeniu o 1,99 % v prípade priamych platieb (z 0,55 % na 2,54 %) a o 3,57 % v prípade rozvoja vidieka (z 1,52 % na 5,09 %).

Výročné správy o činnosti za rok 2014 obsahujú výsledky hodnotenia Komisie, pokiaľ ide o presnosť a spoľahlivosť informácií v súvislosti s auditom, ktoré oznámili vnútroštátne orgány. Zahŕňajú aj podrobné kvantitatívne výsledky hodnotení všetkých operačných programov alebo platobných agentúr vrátane všetkých následných úprav alebo odhadov Komisie, pokiaľ ide o miery chybovosti. Pri operačných programoch alebo platobných agentúrach, na ktoré sa vzťahuje výhrada, sa vo výročných správach o činnosti vysvetľujú aj akčné plány prijaté v záujme odstránenia zistených systémových nedostatkov.

Je dôležité zdôrazniť, že:

- i. správy o audítorskej kontrole, ktoré vypracovali členské štáty, sú väčšinou spoľahlivé a
- ii. Komisia sa nespolieha len na výsledky, ale vyhodnocuje ich s cieľom vyvodiť zodpovedajúce závery v záujme získania uistenia.

hodnotenia), ako aj spoľahlivosti vykazovaných súm o stiahnutých a spätne získaných sumách (na základe auditov na mieste založených na riziku a administratívnych kontrol konzistentnosti).

⁸ Na základe výsledkov tohto preskúmania dospelo GR REGIO k záveru, že približne 15 % stiahnutých a spätne získaných súm, ktoré vykázali členské štáty, nebolo spoľahlivých, a preto neboli zahrnuté do výpočtu kumulatívneho zvyškového rizika v rámci výročnej správy o činnosti za rok 2014.

V prípade potreby povoľujúci úradníci vymenovaní delegovaním upravujú vykázané miery chybovosti alebo kontrolnú štatistiku na základe dodatočných informácií alebo uplatňujú paušálnu opravu, ak sa informácie od členského štátu považujú za dostatočne spoľahlivé.

Vzhľadom na to, že ustanovenia o riadení, vykazovaní a zodpovednosti boli podstatne zmenené, Komisia nariaďuje svojim útvarom zodpovedným za rozpočtové hospodárenie v rámci zdieľaného hospodárenia, aby pre nové programové obdobie podľa potreby prispôbila metodiku hodnotenia účinnosti systémov riadenia a kontroly, ktoré zaviedli príslušné orgány a agentúry v členských štátoch, s ohľadom na všetky EŠIF a, pokiaľ je to možné, na EPZF. Zohľadňujú sa pritom zmeny právneho rámca, ktoré sa zaviedli na základe revidovaného nariadenia o rozpočtových pravidlách.

2.4 Suma v riziku a nápravná schopnosť systémov kontroly

Európsky dvor audítorov (vo svojej výročnej správe za rok 2013) a Európsky parlament (vo svojom uznesení o absolutóriu) konštatovali, že v niektorých výročných správach o činnosti môžu byť „sumy v riziku“ podhodnotené a navrhla objasniť výpočet takýchto súm a odhadnúť vplyv opravných mechanizmov na tieto sumy.

S cieľom riešiť tieto pripomienky povoľujúci úradníci vymenovaní delegovaním do svojich výročných správ o činnosti za rok 2014 po prvýkrát zapracovali svoj najlepší odhad celkovej sumy v riziku⁹ pre celý rozpočet, za ktorý sú zodpovední. V predchádzajúcich rokoch sa takáto odhadovaná hodnota vypočítala len v prípade tej časti výdavkov, ktorá je predmetom výhrad. Tento najlepší odhad sa týka výdavkov, ktoré v čase platby, t. j. po vykonaní kontrol *ex ante*, ktorými sa má *predchádzať* chybám a nezrovnalostiam, nemusia byť v súlade s platnými regulačnými a zmluvnými požiadavkami.

Okrem toho, povoľujúci úradníci vymenovaní delegovaním oznámili odhadované budúce opravy, t. j. svoj odhad finančných opráv a spätne získaných súm, ktoré by mohli vyplývať z ich budúcich kontrol. Odhady boli založené na priemernej sume opráv¹⁰ od roku 2009, keďže ide o najlepšie dostupné údaje, pokiaľ ide o nápravnú schopnosť kontrol *ex post*.

Povoľujúci úradníci vymenovaní delegovaním vykazali celkovú sumu v riziku za rok a svoj najlepší odhad objemu chýb a nezrovnalostí, ktoré by sa mohli v budúcnosti opraviť. To poskytuje primeraný, kvantifikovaný prehľad výkonnosti systémov kontroly na konci rozpočtového roka so zohľadnením skutočnosti, že kontrolný cyklus je viacročný a že v budúcnosti sa budú vykonávať ďalšie nápravné opatrenia. Treba mať na pamäti, že suma v riziku súvisí s nedodržiavaním regulačných a zmluvných ustanovení. Mnohé z týchto prípadov

⁹ Pozri definície v prílohe 3.

¹⁰ Sú založené na údajoch uvedených v poznámke 6 k účtovnej závierke („ochrana rozpočtu EÚ“). S cieľom zabezpečiť, aby sa odhadované budúce opravy vzťahovali iba na kontroly vykonané po platbe, viaceré útvary prispôbili tieto údaje tak, že ich očistili o opravy a späť získané sumy, ktoré neboli výsledkom kontrol *ex post*. V prípade poľnohospodárstva sa použil trojročný základ bez krížového plnenia, keďže toto sa považuje za najrelevantnejšie referenčné obdobie.

nemajú za následok neoprávnene vyplatené sumy, a preto nevedú k vymáhacím príkazom alebo finančným opravám¹¹.

V partnerských preskúmaniach výročných správ o činnosti a s cieľom zabezpečiť konzistentnosť sa venovala osobitná pozornosť prípadnému podhodnoteniu sumy v riziku a nadhodnoteniu nápravnej schopnosti, ako aj zabezpečeniu konzistentného používania konceptov v súvislosti s chybami. Použité definície sú uvedené v prílohe 3 a podrobné údaje v prílohe 2. Tabuľka 1 obsahuje údaje agregované podľa skupín útvarov.

Viacere služby prispôbili svoje odhady na základe svojej špecifickej situácie. V dôsledku toho sa vo výročných správach o činnosti konzistentne zverejňovali konzervatívnejšie odhady.

Tabuľka 1: Celková suma v riziku a odhadované budúce opravy v roku 2014 (v miliónoch EUR).

Oblasť ¹²	Výdavky spolu	Suma v riziku ¹³		Odhadované budúce opravy
		Najnižšia hodnota	Najvyššia hodnota	
Poľnohospodárstvo	55 650	1 727	1 727	863
Súdržnosť ¹⁴	56 770	1 395	2 693	1 574
Vonkajšia pomoc ¹⁵	10 288	289	302	91
Výskum	10 560	210	245	152
Ostatné vnútorné politiky	3 587	31	36	21
Správa	5 583	0	34	2
Spolu	142 439	3 651	5 036	2 703

V prípade generálnych riaditeľstiev pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie (GR EMPL), regionálnu a mestskú politiku (REGIO), námorné záležitosti a rybníctvo (MARE), migráciu a vnútorné záležitosti (GR HOME), susedskú politiku a rokovania o rozšírení (GR NEAR, bývalé GR ELARG), humanitárnu pomoc a civilnú ochranu (GR ECHO), životné

¹¹ Napríklad v prípade, keď príjemca deklaruje výdavky v nesprávnom účtovnom období alebo keď príjemca deklaruje neoprávnené výdavky, zatiaľ čo celkové oprávnené deklarované náklady stále prekračujú strop príspevku EÚ (takže to nemá žiadny finančný účinok).

¹² Tabuľky v prílohe 2 obsahujú zoznam útvarov v každej oblasti a príslušné sumy. Celkové výdavky zodpovedajú „platbám vykonaným“ v roku 2014, ktoré boli vykázané v prílohe 3 (tabuľka 2) k výročným správam o činnosti. Tieto číselné údaje vyplývajú z predbežných účtovných údajov za rok 2014 z 31. marca 2015, ktoré by sa ešte mohli zrevidovať. Výdavky sa rozdeľujú medzi útvary v súlade so zodpovednosťami poverujúcich úradníkov vymenovaných delegovaním podľa vnútorných pravidiel Komisie.

¹³ Viacere útvary odhadli svoju celkovú sumu v riziku na daný rok v závislosti od použitej metodiky a dostupných údajov vo forme rozpätia. Pozri príslušné výročné správy o činnosti.

¹⁴ Vrátane GR HOME.

¹⁵ Suma celkových výdavkov v prípade GR DEVCO zahŕňa výdavky z rozpočtu EÚ (3 844 miliónov EUR) a z ERF (EUR 3 671 miliónov EUR). Podľa GR DEVCO sa odhad sumy v riziku a nápravná schopnosť upravili smerom nahor, odkedy sa od roku 2009 na výdavky za rok 2014 uplatňuje priemerná nápravná schopnosť.

prostredie (GR ENV), vnútorný trh, priemysel, podnikanie a MSP (GR GROW, bývalé GR ENTR), mobilitu a dopravu (GR MOVE) a pre energetiku (GR ENER) a v prípade Výkonnej agentúry pre inovácie a siete (INEA) bola odhadovaná nápravnú schopnosť vyššia ako najnižšia hodnota celkovej sumy v riziku. V oblasti politiky súdržnosti je to spôsobené najmä skutočnosťou, že nápravnú schopnosť sa vzťahuje na šesťročné obdobie a že suma v riziku zodpovedá odhadovanej chybovosti za rok 2014, ktorá je nižšia ako v predchádzajúcich rokoch. V ostatných prípadoch je to spôsobené vysokou úrovňou opráv týkajúcich sa činností v rámci predchádzajúcich programov.

Podľa údajov predstavuje najlepší odhad celkovej sumy v riziku za rok 2014 za Komisiu ako celok sumu od 3 651 EUR do 5 036 miliónov EUR. Komisia na základe doterajších skúseností predpokladá, že prostredníctvom kontrol, ktoré bude v nasledujúcich rokoch vykonávať, sa zistia a opravia chyby v celkovej výške 2 700 miliónov EUR.

V roku 2014 Komisia zlepšila aj kvalitu údajov členských štátov o finančných opravách a spätne získaných sumách. Podporila využívanie najlepších postupov, aby sa zlepšili mechanizmy spätného získavania súm na úrovni členských štátov a na úrovni EÚ.

V predbežných konsolidovaných účtovných závierkach (pozri poznámku 6 o „ochrane rozpočtu EÚ“) vidieť finančné opravy a spätne získané sumy, ktoré boli potvrdené/o ktorých sa rozhodlo a ktoré sa vykonali vo všetkých oblastiach politiky v roku 2014. Predstavovali 2 980 miliónov EUR (v porovnaní s 3 362, 4 419 a 1 840 miliónov EUR v roku 2013, 2012 a 2011). V tabuľkách 2 a 3 sú uvedené podľa oblastí politiky.

Tabuľka 2: Finančné opravy a spätne získané sumy, ktoré boli potvrdené/o ktorých sa rozhodlo v roku 2014 (v miliónoch EUR)

Oblasť politiky	Finančné opravy	Spätne získané sumy	Spolu
Poľnohospodárstvo			
EPZF	1 649	213	1 862
Rozvoj vidieka	220	165	385
Politika súdržnosti			
EFRR	1 330	–	1 330
Kohézny fond	292	–	292
ESF	342	1	343
FNURH/EFRH	39	29	67
Usmerňovacia sekcia EPUZF	13	5	18
Iné	–	–	–
Vnútorné politiky	5	293	298
Vonkajšie politiky	neuvádza sa	127	127
Správa	neuvádza sa	5	5
Sumy, ktoré boli potvrdené/o ktorých sa rozhodlo – spolu v roku 2014	3 890	838	4 728

Tabuľka 3: Finančné opravy a spätne získané sumy, ktoré sa zrealizovali v roku 2014 (v miliónoch EUR)

Oblasť politiky	Finančné opravy	Spätne získané sumy	Spolu
Poľnohospodárstvo			
EPZF	796	150	946
Rozvoj vidieka	86	167	252
Politika súdržnosti			
EFRR	823	1	824
Kohézny fond	191	–	191
ESF	289	1	290
FNURH/EFRH	41	25	66
Usmerňovacia sekcia EPUZF	13	5	18
Iné	–	–	–
Vnútorne politiky	5	274	279
Vonkajšie politiky	neuvádza sa	108	108
Správa	neuvádza sa	5	5
Sumy, ktoré sa zrealizovali v roku 2014 spolu	2 244	736	2 980

Oprava neoprávnene vyplatených súm je dôležitým aspektom riadneho finančného hospodárenia. Komisia bude pri každej príležitosti podporovať orgány členských štátov, aby maximálne využívali všetky dostupné nástroje na zamedzenie chybám a účinné plnenie svojich povinností a záväzkov v prípade všetkých programov v zdieľanom hospodárení s cieľom chrániť rozpočet EÚ a odstrániť zostávajúce nedostatky svojich systémov riadenia a kontroly.

Okrem toho, pokiaľ ide o podvody, všetky útvary Komisie vynaložili úsilie na posilnenie svojich vnútorných systémov kontroly, aby znížili riziko podvodu. Všetky zaviedli stratégiu boja proti podvodom a týmto splňajú túto požiadavku uvedenú v stratégii Komisie pre boj proti podvodom (CAFS).

3 VYHLÁSENIE O VIEROHODNOSTI

V oddieloch 1 a 2 bolo vysvetlené, ako útvary Komisie zlepšili podávanie správ o výsledkoch v oblasti politík a problémoch pri riadení zdrojov. Tento oddiel sa zaoberá vyhlásením generálnych riaditeľov o vierohodnosti a celkovým stanoviskom Útvoru pre vnútorný audit (IAS), na základe ktorých Komisia preberá politickú zodpovednosť za rozpočtové hospodárenie.

3.1 Uistenie získané prostredníctvom výročných správ o činnosti

Povoľujúci úradníci vymenovaní delegovaním hodnotia výsledky kontroly a všetky ďalšie relevantné prvky, aby získali uistenie o tom, že sa dosiahli ciele kontroly. Zohľadnili všetky zistené vážne nedostatky z kvantitatívneho aj kvalitatívneho hľadiska, aby zhodnotili, či bol

ich celkový vplyv na všeobecné uistenie podstatný. Výsledkom bolo sformulovanie celkovo 25 výhrad k vyhláseniam o vierohodnosti, z toho 20 kvantifikovateľných; päť sa nedalo vyčíslieť, ale zodpovedali riziku poškodenia dobrého mena. Pre operácie v oblasti príjmov poskytli povoľujúci úradníci vymenovaní delegovaním bezvýhradné vyhlásenie.

Počet výhrad sa vo výročných správach o činnosti zvýšil (21 v roku 2013). Objavili sa štyri¹⁶ nové výhrady a jedna¹⁷ bola stiahnutá¹⁸. Jedna opakujúca sa výhrada sa rozdelila¹⁹ na dve samostatné výhrady, každá s vlastným akčným plánom.

Aj keď sa počet výhrad zvýšil, kvantifikovateľné výhrady sa týkajú oproti roku 2013 sumy výdavkov nižšej o 6 856 miliónov EUR (44 392 miliónov EUR proti 51 248 miliónom EUR) alebo takmer 31 % celkových spravovaných výdavkov²⁰ v roku 2014. Je to spôsobené znížením rozsahu výdavkov, v prípade ktorých boli v oblasti výskumu a zo strany GR AGRI, GR REGIO, GR EMPL sformulované výhrady. Nové výhrady sa netýkajú najväčších výdavkových programov, takže rozsah príslušných výdavkov sa výrazne nezvýšil. V prípade výdavkov, na ktoré sa vzťahuje výhrada²¹, sa suma v riziku so zohľadnením späť získaných súm a finančných opráv v súčasnosti odhaduje na 2 285 miliónov EUR. Výsledky podľa oblastí politiky sú uvedené v tabuľke 4. Podrobné výsledky obsahuje príloha 2.

¹⁶ Nové výhrady sa týkajú spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky (riadená nástrojmi zahraničnej politiky – FPI), IPA/CARDS/PHARE – nepriame hospodárenie krajín prijímajúcich pomoc (IMBC) a nepriame hospodárenie prostredníctvom iných poverených subjektov (IMEE) (riadené GR ELARG) a programu na podporu politiky CIP-IKT (riadený GR CNECT).

¹⁷ GR SANCO stiahlo svoju výhradu vzťahujúcu sa na programy eradikácie a monitorovania chorôb zvierat v oblasti politiky potravín a krmív.

¹⁸ Na stiahnutie výhrady boli povoľujúci úradníci vymenovaní delegovaním požiadaní, aby preukázali, že nedostatky sa účinne vyriešili.

¹⁹ GR REGIO rozdelilo svoju opakujúcu sa výhradu vzťahujúcu sa na EFRR/Súdržnosť/IPA v záujme jednoznačnosti na dve výhrady: jednu k EFRR/Súdržnosti a jednu k IPA.

²⁰ Vrátane ERF.

²¹ S výnimkou zdieľaného hospodárenia, v prípade ktorého vykazované sumy nezahŕňajú finančné opravy ani späť získané sumy.

Tabuľka 4: Rozsah a suma v riziku, na ktoré sa vzťahujú výhrady na rok 2014 (v miliónoch EUR).

Oblasť politiky ²²	Výdavky spolu	Rozsah: výdavky, na ktoré sa vzťahuje výhrada ²³	suma v riziku, na ktorú sa vzťahuje výhrada ²⁴
Poľnohospodárstvo	55 650	27 255 ²⁵	1 447
Súdržnosť ²⁶	56 770	5 650	418
Vonkajšia pomoc	10 288	7 940	216
Výskum ²⁷	10 560	3 489	200
Ostatné vnútorné politiky	3 587	58	4
Správa	5 583	–	–
Spolu	142 439	44 392	2 285

Tieto výhrady sa týkajú všetkých hlavných oblastí výdavkov (poľnohospodárstvo, štrukturálne fondy a Kohézny fond, vonkajšie vzťahy, ako aj výskum a iné vnútorné politiky). Vo všetkých prípadoch prijali príslušní povoľujúci úradníci vymenovaní delegovaním akčné plány na riešenie príslušných nedostatkov a zmiernenie z toho vyplývajúcich rizík.

Ak sú úrovne chybovosti stále vysoké, v nariadení o rozpočtových pravidlách sa stanovuje, že Komisia zistí nedostatky právnych ustanovení a/alebo systémov kontroly, analyzuje náklady a prínosy možných nápravných opatrení a prijme alebo navrhne vhodné opatrenia. Systémy riadenia a kontroly programov na obdobie 2014 – 2020 sa výrazne zmenili. S ich realizáciou sa len začalo a Komisia bude môcť určiť účinky nových opatrení na chybovosť až po určitom čase.

²² Tabuľky v prílohe 2 obsahujú zoznam útvarov v každej oblasti a príslušné sumy. Celkové výdavky zodpovedajú „platbám vykonaným“ v roku 2014, ktoré boli vykázané v prílohe 3 (tabuľka 2) k všetkým výročným správam o činnosti. Tieto číselné údaje vyplývajú z predbežných účtovných údajov za rok 2014 z 31. marca 2015, ktoré ešte môžu byť predmetom revízie. Rozdelenie výdavkov medzi útvary zodpovedá oblastiam zodpovednosti povoľujúcich úradníkov vymenovaných delegovaním podľa vnútorných pravidiel Komisie.

²³ Výhrady pokrývajú výdavky realizované prostredníctvom systému riadenia a kontroly, ktorého sa týkajú hlásené nedostatky.

²⁴ Celková suma v riziku je odhadovaná suma v riziku vo vzťahu k celkovým výdavkom. Zahŕňa sumu v riziku, na ktorú sa vzťahuje výhrada, a odhad chybovosti pre výdavky, ktoré nie sú predmetom výhrad, zodpovedajúci hodnote až do 2 % v závislosti od konkrétnej situácie alebo programu.

²⁵ Uvedená suma 27 255 miliónov EUR predstavuje výdavky podliehajúce systémom kontroly, ku ktorým sa uplatnila výhrada a v prípade ktorých bol systém riadenia a kontroly dôkladne preskúmaný zo strany GR AGRI. To znamená, že prebiehajú postupy overovania súladu s cieľom chrániť rozpočet EÚ, a GR AGRI monitoruje, či členské štáty v prípade potreby prijímajú nápravné opatrenia.

²⁶ Vrátane GR HOME.

²⁷ Suma celkových výdavkov v prípade GR DEVCO zahŕňa výdavky z rozpočtu EÚ (3 844 miliónov EUR) a z ERF (3 671 miliónov EUR).

Povoľujúci úradníci vymenovaní delegovaním identifikovali hlavné dôvody svojich výhrad a stanovili nápravné opatrenia na ich riešenie.

Komisia nariaduje svojim útvarom, aby sa naďalej snažili identifikovať ďalšie opatrenia na zjednodušenie a pracovali na zlepšovaní svojich systémov kontroly s cieľom znížiť riziko chýb, ale aj náklady a z toho vyplývajúce administratívne zaťaženie.

3.1.1 Konkurencieschopnosť pre rast a zamestnanosť

Štyri generálne riaditeľstvá a dve výkonné agentúry realizujúce siedmy rámcový program pre výskum (RP7) trvali rovnako ako už v roku 2013 na svojej výhrade týkajúcej zákonnosti a riadnosti grantov vyplatených v rámci žiadostí o náhradu nákladov. Miera chybovosti za rok 2014 zistená na základe spoločnej reprezentatívnej kontrolovanej vzorky je naďalej na úrovni približne 5 % (ako v prípade roku 2013), zvyšková chybovosť predstavuje asi 3 %.

Výkonná agentúra Európskej rady pre výskum (ERCEA) ani Výkonná agentúra pre výskum (REA) neuplatnili v prípade dvoch osobitných iniciatív [projekt Myšlienky (Ideas) a projekt Ľudia (People)] žiadnu výhradu, keďže existovali dostatočné ďalšie dôkazy o tom, že miery chybovosti boli v prípade týchto programov nižšie ako prah významnosti.

Riaditeľ Výkonnej agentúry pre výskum trval na výhrade týkajúcej sa špecifických projektov pre malé a stredné podniky (projekty pre MSP) z dôvodu relatívne vysokých rizikových profilov a osobitných rizík, ktoré sú spojené s účtovníctvom MSP v súvislosti s grantmi. Na zmiernenie týchto rizík sa zaviedol osobitný akčný plán.

Výkonná agentúra pre vzdelávanie, audiovizuálny sektor a kultúru (EACEA) trvala na svojej výhrade týkajúcej sa programu celoživotného vzdelávania (PCV), ktorého zvyšková chybovosť predstavuje 4,1 %. Chyby sa týkajú najmä problémov niektorých príjemcov s predkladaním primeraných podporných dokladov a s nedodržaním niektorých pravidiel oprávnenosti. Agentúra EACEA analyzuje najčastejšie chyby a v prípade potreby prijme so zohľadnením nákladov a prínosov ďalšie nápravné opatrenia. Povinným používaním osvedčení o audite príjemcami spolu s lepšou komunikáciou o finančných záväzkoch by sa mala ešte viac znížiť zvyšková chybovosť.

Generálny riaditeľ GR pre komunikačné siete, obsah a technológie uplatnil novú výhradu týkajúcu sa zvyškovej chybovosti (2,94 % v roku 2014), pokiaľ ide o presnosť žiadostí o náhradu nákladov v programe podpory politiky IKT (PPP) v rámci programu pre konkurencieschopnosť a inovácie (CIP). Vzhľadom na nízky počet auditov na stanovenie kumulatívnej a zvyškovej chybovosti (18 auditov *ex post* v súvislosti so sumou 10,9 milióna EUR, čo predstavuje 1,6 % príspevku EÚ, o ktorý sa žiada) by sa malo výsledkami zaobchádzať opatrne. Napriek tomu sa miery chybovosti zistené v posledných rokoch (5,29 % v roku 2014, 2,82 % v roku 2013) zvyšujú a očakáva sa, že na konci programového obdobia CIP sa nedosiahne cieľová hodnota zvyškovej chybovosti 2 %. V záujme ďalšieho zníženia miery zvyškovej chybovosti PPP IKT bude GR naďalej vykonávať audity *ex post* v súlade so svojou stratégiou kontrol *ex post* v oblasti výdavkov netýkajúcich sa výskumu (42 auditov začatých v roku 2014) a poskytovať usmernenia a spätnú väzbu účastníkom a certifikovaným audítorom, aby sa zabránilo vzniku chýb.

3.1.2 *Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť*

Generálny riaditeľ pre regionálnu a mestskú politiku uplatnil výhrady týkajúce sa závažných nedostatkov v kľúčových aspektoch systémov riadenia a kontroly v špecifických operačných programoch.

- finančná výhrada týkajúca sa **systémov riadenia a kontroly pre 77 operačných programov v 12 členských štátoch na roky 2007 – 2013 v súvislosti s EFRR a Kohéznym fondom. Kvantifikácia výhrady zodpovedá 0,5 % priebežných platieb z EFRR/Kohézneho fondu v roku 2014,**
- ďalšia finančná výhrada sa týka dvoch programov v rámci nástroja predvstupovej pomoci (IPA) (pre Turecko a Jadranské more) a zodpovedá 7 % priebežných platieb v roku 2014 a
- výhrada z dôvodu ochrany dobrého mena týkajúca sa systémov riadenia a kontroly v roku 2014 pre **EFRR/Kohézny fond za obdobie 2000 – 2006** v prípade troch programov (dva v Taliansku a jeden v Írsku) a dvoch iniciatív Kohézneho fondu v sektore dopravy (v Rumunsku a Bulharsku), ale bez finančného vplyvu.

Vo všetkých prípadoch sa prijali alebo sa naplánovali špecifické opatrenia s cieľom získať uistenie, že sa vykonali požadované nápravné opatrenia. Tieto nápravné opatrenia zahŕňajú prísnu politiku prerušení a pozastavení platieb na ochranu finančných prostriedkov EÚ. Platby budú obnovené až na základe dôkazov o tom, že sa v plnom rozsahu vykonali nápravné opatrenia, v prípade potreby vrátane finančných opráv. Pokiaľ ide o programové obdobie 2000 – 2006, vo všetkých prípadoch boli prijaté osobitné kroky a postup finančných opráv pokračuje ako súčasť procesu ukončovania.

Generálny riaditeľ pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie trval na dvoch výhradách týkajúcich sa závažných nedostatkov v kľúčových aspektoch systémov riadenia a kontroly v špecifických operačných programoch:

- najdôležitejšou výhradou za rok 2014 je finančná výhrada týkajúca sa Európskeho sociálneho fondu (ESF) za obdobie 2007 – 2013, ktorej predmetom je 36 operačných programov v 11 členských štátoch (Belgicko, Česká republika, Francúzsko, Grécko, Maďarsko, Nemecko, Rumunsko, Slovensko, Spojené kráľovstvo, Španielsko a Taliansko). Suma v riziku, pokiaľ ide o výhradu týkajúcu sa obdobia 2007 – 2013, predstavuje podľa odhadu 1,7 % priebežných platieb poskytnutých v roku 2014 v rámci ESF 2007 – 2013 a
- v prípade druhej výhrady za rok 2014 ide o výhradu z dôvodu ochrany dobrého mena týkajúcu sa ESF za obdobie 2000 – 2006, jej predmetom je sedem operačných programov vo Francúzsku, v Taliansku a Španielsku.

Pokiaľ ide o programové obdobie 2000 – 2006, neexistuje žiadne finančné riziko, keďže konečné platby sa zrealizujú až po vyriešení všetkých otázok a dosiahnutí dohody s príslušnými členskými štátmi o výške finančnej opravy. Komisia prijala špecifické opatrenia pre všetky programy, aby získala uistenie o tom, že sa vykonajú požadované nápravné opatrenia. Tieto činnosti sú založené na prísnej politike prerušení a pozastavení platieb na ochranu finančných prostriedkov EÚ a na vykonávaní potrebných finančných opráv, Komisia

však bude naďalej aktívne podporovať prínosy vyplývajúce z využívania možností zjednodušeného vykazovania nákladov v prípade ESF.

Najdôležitejší **nový problém v roku 2014 sa týka Grécka**, kde sa miera chybovosti v prípade štyroch operačných programov ESF predbežne odhaduje na 5 %. Všetky grécke programy sú v súčasnosti uvedené v zozname výhrad a preventívne sa nerealizujú žiadne platby, až kým sa neukončia diskusie s Európskym dvorom audítorov a gréckymi orgánmi.

3.1.3 *Udržateľný rast: prírodné zdroje*

Generálny riaditeľ pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka (GR AGRI) trvá na týchto výhradách:

- **určité trhové opatrenia v rámci EPZF** týkajúce sa schém pomoci v šiestich členských štátoch (Francúzsko, Holandsko, Poľsko, Rakúsko, Španielsko a Spojené kráľovstvo); zároveň bola uplatnená nová výhrada týkajúca sa Francúzska (ďalšie opatrenie) a Rumunska. Suma v riziku zodpovedá 3,13 % vyplatených výdavkov. Komisia v prípade väčšiny opatrení identifikovala nedostatky v priebehu kontrol na mieste. V prípade programu na podporu konzumácie mlieka v školách vo Francúzsku bola výhrada vznesená na základe vysokej miery chybovosti vykázananej orgánom členského štátu. Vo všetkých prípadoch boli stanovené potrebné nápravné opatrenia, ktoré sa oznámili členským štátom,
- **priame platby v rámci EPZF** prostredníctvom 15 platobných agentúr v šiestich členských štátoch [Španielsko (10), Francúzsko, Spojené kráľovstvo (Anglicko), Grécko, Maďarsko a Portugalsko]. Suma v riziku zodpovedá 2 % vyplatených výdavkov. Keďže nedostatky zistila samotná Komisia, boli už stanovené nápravné opatrenia, ktoré sa oznámili členským štátom,
- **výdavky v rámci EPFRV v prípade 22 platobných agentúr v 14 členských štátoch**; zároveň bolo uplatnených šesť nových výhrad. Spolu sa teda v roku 2014 uplatnilo 28 výhrad v 16 členských štátoch [Bulharsko, Nemecko (3), Dánsko, Španielsko (6), Francúzsko (2), Spojené kráľovstvo (2), Grécko, Maďarsko, Taliansko (4), Litva, Lotyšsko, Holandsko, Poľsko, Portugalsko, Rumunsko a Švédsko]. Suma v riziku zodpovedá 4,76 % vyplatených výdavkov. Keďže nedostatky zistila samotná Komisia, boli už stanovené nápravné opatrenia, ktoré sa oznámili členským štátom, a
- **výdavky v Turecku z nástroja predvstupovej pomoci pre rozvoj vidieka (IPARD)**. Suma v riziku zodpovedá 3,2 % celkových výdavkov z IPARD. Boli už stanovené potrebné nápravné opatrenia, ktoré sa oznámili tureckým orgánom. V záujme spätného získania neoprávnených výdavkov prijme GR AGRI v prípade potreby nápravné opatrenia vo forme finančných opráv.

Generálna riaditeľka pre námorné záležitosti a rybárstvo **trvala na svojej výhrade týkajúcej sa systémov riadenia a kontroly Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo (EFRH)** (oprávnenosť deklarovaných výdavkov v prípade Nemecka [Meklenbursko-Predpomorsko], Talianska, Holandska, Poľska a Rumunska). **Platby v súvislosti s piatimi dotknutými programami boli prerušené**. V záujme nápravy nedostatkov, ktoré viedli k chybám, sa pre každý prípad vypracuje akčný plán s konkrétnymi opatreniami a lehotami. Platby sa obnovia

až vtedy, keď sa tieto problémy uspokojivo vyriešia. Suma v riziku v prípade týchto programov predstavuje len 1,26 % celkových platieb v rámci Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo v roku 2014.

Generálny riaditeľ pre oblasť klímy (GR CLIMA) trval na svojej výhrade z dôvodu ochrany dobrého mena týkajúcej sa zvyšných významných bezpečnostných nedostatkov zistených v registri systému EÚ pre obchodovanie s emisiami (ETS EÚ). Po organizovaných kybernetických útokoch na niektoré vnútroštátne registre v období od novembra 2010 do januára 2011 sa jeden prevádzkovateľ obrátil na Európsky súdny dvor so žalobou proti Komisii vo veci krádeže kvót. Dôsledkom bolo zapísanie podmieneného záväzku vo výške 16,2 milióna EUR do účtovnej závierky GR CLIMA. Súdne konanie prebieha.

Bezpečnostné opatrenia, ktoré identifikovali GR CLIMA, GR DIGIT a GR HR po predbežnom hodnotení rizika v súvislosti s registrom EÚ pre ETS, sa doteraz realizovali len čiastočne. Na základe formálneho hĺbkového hodnotenia rizika dokončeného v roku 2014 sa identifikovali doplnkové bezpečnostné opatrenia, ktorými sa má riziko znížiť na prijateľnú úroveň. Včasná a úspešná realizácia akčného plánu do roku 2016 by podľa správy Útvary pre vnútorný audit týkajúcej sa auditu správy a bezpečnosti systému ETS EÚ poskytla primerané uistenie o tom, že zvyškové riziko úspešného kybernetického útoku sa zníži na prijateľnú úroveň.

3.1.4 Bezpečnosť a občianstvo

Generálny riaditeľ pre zdravie a bezpečnosť potravín stiahol svoju výhradu týkajúcu sa **presnosti žiadostí o náhradu nákladov členských štátov v rámci programov eradikácie a monitorovania chorôb zvierat v oblasti potravín a krmív.** Generálny riaditeľ už prijal viacero zmierňujúcich opatrení na zníženie miery chybovosti v tejto oblasti. Kumulatívnym účinkom všetkých opatrení sa znížila miera chybovosti pod prahovú hodnotu 2 %.

3.1.5 Globálna Európa

Útvar pre nástroje zahraničnej politiky (FPI) uplatnil novú výhradu týkajúcu sa 2,13 % zvyškovej chybovosti v oblasti spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky (SZBP). Z kontrol *ex post* vyplynulo, že rozpočet SZBP pre nešírenie a odzbrojenie obsahuje vysoký percentuálny podiel chýb.

FPI skúma, či by mohla byť späť získaná neoprávnená suma od dvoch príjemcov, ktorých projekty boli inak úspešne ukončené. Skúma aj to, ako je možné predchádzať podobným chybám v budúcnosti, napr. zlepšením vzorov pre grantové dohody, najmä pokiaľ ide o požiadavky na podporné dokumenty alebo palubné vstupenky ako doklad o ceste.

Generálny riaditeľ pre rozvoj a spoluprácu – EuropeAid (GR DEVCO) trval na svojej všeobecnej výhrade týkajúcej sa všetkých činností a riadenia, keďže celková zvyšková chybovosť, pokiaľ ide o zákonnosť a riadnosť príslušných operácií, dosiahla v roku 2014

úroveň 2,81 % (3,35% v roku 2013 a 3,63 % v roku 2012). GR DEVCO riadi Európsky rozvojový fond (ERF) a šesť rôznych nástrojov s rôznymi právnymi základmi, referenčnými aktmi a mechanizmami hospodárenia: priameho (z ústredia alebo delegácií) a nepriameho (s medzinárodnými organizáciami alebo inými agentúrami a orgánmi). Operácie zahŕňajú granty, verejné obstarávanie, trustové fondy, ako aj administratívne a podporné výdavky. V spojení so zemepisným faktorom (operácie v krajinách a regiónoch s nízkou úrovňou rozvoja, nedostatočnou infraštruktúrou a slabou správou) to vedie k zložitému systému, podľa ktorého sa určuje rizikový profil jednotlivých skupín operácií a potreba vykonať účinné preventívne kontroly.

Hoci GR DEVCO prispôsobuje svoju stratégiu kontroly všeobecným charakteristikám operácií a využíva výsledky kontrol na získanie podrobnejších údajov o chybách vyskytujúcich sa v prípade rôznych nástrojov a oblastí, neposkytuje diferencované uistenie. Dôsledkom tejto situácie je, že za posledné tri roky uplatnilo GR DEVCO výhradu týkajúcu sa všetkých jeho operácií.

Komisia sa obáva, že široký záber tejto všeobecnej výhrady môže mať vplyv na celkové uistenie vo vyhlásení GR DEVCO o vierohodnosti.

Komisia nariaďuje GR DEVCO, aby sa usilovalo o lepšie zohľadňovanie výsledkov svojich kontrol s cieľom získať uistenie diferencovanejšie podľa rizík a v nadväznosti na to so zohľadnením relatívnej nákladovej účinnosti rôznych kontrol zamerať väčšiu časť svojich kontrolných zdrojov na oblasti, ktoré sú predmetom osobitných výhrad. Konkrétne zlepšenia sa očakávajú do konca roku 2015.

Generálny riaditeľ pre susedskú politiku a rokovania o rozšírení uplatnil dve nové výhrady týkajúce sa:

- **zvyškovvej chybovosti v oblasti nepriameho hospodárenia zo strany krajín prijímajúcich pomoc (IBMC)**, ktorá prekročila 2 % prah významnosti (2,67%). Generálne riaditeľstvo získava späť sumy, v prípade ktorých sa vyskytli chyby alebo nezrovnalosti. Na základe odporúčania Európskeho dvora audítorov generálne riaditeľstvo výrazne znížilo výšku predbežného financovania pre prijímajúce krajiny. Platí to najmä pre nepriame hospodárenie a výsledkom bude zníženie finančného rizika a
- poškodenia dobrého mena Komisie v dôsledku nedostatkov zistených v postupoch uznávania priebežných nákladov v oblasti nepriameho hospodárenia zo strany poverených subjektov (IMEE), ktoré nie sú prijímajúcimi krajinami. Z vnútorných kontrol vyplynulo, že náklady vykázané dodávateľom v prípade zmlúv v oblasti nepriameho hospodárenia zo strany poverených subjektov neboli v niektorých prípadoch v systéme ABAC systematicky zaznamenávané ako náklady. Z dôvodu tohto nedostatku v systéme vnútornej kontroly sa v účtovných záznamoch vykazujú príliš nízke priebežné náklady. Ako nápravné opatrenie dostanú v roku 2015 všetci povolujujúci úradníci vymenovaní subdelegovaním a ich zamestnanci ponuku odbornej prípravy s cieľom objasniť pravidlá uznávania priebežných nákladov a zúčtovania predbežného financovania. Príslušná suma sa odhaduje na 150 miliónov EUR. Nemalo

to však žiadny vplyv na spoľahlivosť účtov, keďže ku koncu roka sa po účtovnej závierke vykonali prostredníctvom položiek potrebné úpravy v účtoch.

3.1.6 Správa

Generálna riaditeľka pre ľudské zdroje a bezpečnosť (GR HR) trvala na svojej výhrade z dôvodu ochrany dobrého mena v súlade so zisteniami Európskeho dvora audítora o účtovnej závierke európskych škôl za rok 2012 a po odhalení nezrovnalostí súvisiacich s možnými podvodmi v prípade jednej zo škôl.

GR HR už prijalo opatrenia podľa existujúceho rámca správy; okrem iného naďalej trvá na bezodkladnom vykonávaní odporúčaní Európskeho dvora audítora a IAS.

V roku 2014 sa vykonali tieto osobitné opatrenia:

- poradenstvo pre európske školy týkajúce sa požadovaných zmien nariadenia o rozpočtových pravidlách s cieľom stanoviť regulačný rámec pre účtovanie na základe časového rozlíšenia, aktualizáciu pravidiel pre obstarávanie a platby, posilnenie systému vnútornej kontroly a zabezpečenie toho, aby mal v systéme európskych škôl právomoc Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF) a
- vyslanie úradníka Komisie na podporu vykonávania riadneho finančného hospodárenia a účinných systémov účtovníctva.

Komisia nariaduje GR HR, aby aj naďalej prostredníctvom Najvyššej rady európskych škôl presadzovala ďalšie posilňovanie kontrolných postupov a zlepšenie celkového kontrolného prostredia na európskych školách. Školy musia dodržiavať odporúčania Európskeho dvora audítora a IAS, zaviesť systém účtovania na základe časového rozlíšenia a posilniť svoje systémy vnútornej kontroly.

3.2 Uistenie získané v rámci vnútorného auditu

Komisia založila svoje uistenie aj na práci, ktorú vykonal Útvar pre vnútorný audit (IAS) a oddelenia vnútorného auditu, na ich najdôležitejších zisteniach a odporúčaní, ako aj informáciách od Výboru pre pokrok v oblasti auditu (APC). APC pomáha Komisii zaistiť nezávislosť vnútorného audítora a zabezpečiť, aby sa jeho odporúčania náležite zohľadnili a zodpovedajúcim spôsobom ďalej sledovali.

IAS vo svojej správe o vnútornom audite za rok 2014 podľa článku 99 ods. 3 nariadenia o rozpočtových pravidlách uviedol závery týkajúce sa auditov výkonnosti dokončených v roku 2014, odkázal na celkové stanovisko o finančnom hospodárení za rok 2014 a podal správu o pokroku vo vykonávaní svojich odporúčaní vyplývajúcich z auditu.

Do konca roku 2014 sa podľa názoru subjektov, ktoré boli predmetom auditu, vykonalo 689 (78 %) odporúčaní prijatých v období rokov 2010 – 2014. Zo 195 odporúčaní (22 %), ktorých realizácia stále prebieha, nebolo žiadne klasifikované ako „kritické“, ale 87 bolo klasifikovaných ako „veľmi dôležité“. Z 87 odporúčaní, ktoré boli označené ako „veľmi dôležité“, meškalo vykonávanie na konci roka 2014 o viac ako šesť mesiacov v prípade 17, čo predstavuje 2 % celkového počtu odporúčaní prijatých v priebehu posledných piatich rokov. Nadväzujúcou prácou IAS sa potvrdilo, že odporúčania sa vo všeobecnosti vykonávajú

uspokojivo a systémy kontrol v kontrolovaných útvaroch sa zlepšujú. IAS dospel k záveru, že subjekty, ktoré boli predmetom auditu, účinne vykonali 95 % odporúčaní ďalej sledovaných v tomto období.

IAS vykonal aj audity výkonnosti v prípade viacročného finančného rámca za obdobie 2014 – 2020²⁸, novej správy hospodárskych záležitostí (v rámci útvarov Komisie)²⁹, vonkajšej pomoci a informačných technológií (IT)³⁰.

Vnútorň audítor Komisie predložil aj celkové stanovisko, ktoré vychádza najmä z jeho vlastnej činnosti a práce oddelení vnútorného auditu a týka sa najmä finančného hospodárenia. Záverom stanoviska bolo, že Komisia v roku 2014 zaviedla postupy správy, riadenia rizík a vnútorných kontrol, ktoré ako celok poskytujú dostatočné uistenie, pokiaľ ide o dosiahnutie jej finančných cieľov. Celkové stanovisko však obsahuje výhrady, ktoré vyjadřili povoluujúci úradníci vymenovaní delegovaním vo svojich výročných správach o činnosti.

Pri vypracovávaní tohto stanoviska IAS analyzoval, aký vplyv by mohli mať sumy, ktorým podľa údajov zverejnených vo výročných správach o činnosti hrozilo riziko, v spojení s nápravnou schopnosťou, o ktorej svedčia finančné opravy a späťne získané sumy v minulosti. Vzhľadom na rozsah finančných opráv a späťne získaných súm v minulosti a za predpokladu, že opravy platieb za rok 2014 sa uskutočnia na porovnateľnej úrovni, je rozpočet EÚ primerane chránený ako celok (nie nevyhnutne v jednotlivých oblastiach politiky) z dlhodobého hľadiska (niekedy aj o niekoľko rokov neskôr).

Vnútorň audítor pridal ešte odsek o zdôraznení skutočnosti, v ktorom poukázal na tri otázky, ktoré si vyžadujú osobitnú pozornosť:

- i. Musia sa posilniť systémy vnútornej kontroly týkajúce sa plnenia rozpočtu v prípade rámcových programov pre výskum (2007 – 2013), najmä s cieľom lepšie riešiť problémy v oblasti dohľadu nad spoločnými podnikmi a subjektmi podľa článku 185 ZFEÚ a účinnejšie zabraňovať potenciálnym podvodom a odhaľovať ich. Táto požiadavka by sa mala chápať v kontexte platieb, ktoré sa majú realizovať v rámci RP7 v budúcich rokoch, ale aj s ohľadom na vykonávanie programu Horizont 2020 v rámci VFR na obdobie 2014 – 2020, v ktorom sa predpokladá navýšený rozpočet pre spoločné podniky a subjekty podľa článku 185 ZFEÚ, za ktoré Komisia naďalej nesie konečnú zodpovednosť, a na prioritu Komisie, ktorou je naďalej boj proti podvodom.
- ii. V nových právnych predpisoch v súvislosti s viacročným finančným rámcom 2014 – 2020 sú pravidlá oprávnenosti stále zložité a viacozmerné, čo by zasa mohlo

²⁸ IAS dospel k záveru, v legislatívnych textoch k rôznym programom existujú riziká, ktoré vznikli v priebehu legislatívneho procesu a ktoré musia generálne riaditeľstvá pri navrhovaní a zavádzaní systémov riadenia a kontroly zmierniť.

²⁹ IAS zhodnotil vykonané audity pozitívne a poukázal len na to, že existuje určitý priestor na ďalšie zlepšenie.

³⁰ IAS dospel k záveru, že útvary Komisie musia zabezpečiť, aby sa správne identifikovali a primerane uspokojili potreby používateľov, aby sa dodržal časový a nákladový rámec a aby mali investície Komisie do IT najvýhodnejší pomer medzi kvalitou a cenou.

spôsobiť problémy v súvislosti s ich výkladom zo strany členských štátov a v konečnom dôsledku zvýšiť riziko vzniku chýb. IAS už v počiatočnej fáze nového programového obdobia identifikoval kľúčové oblasti na zlepšenie systémov generálnych riaditeľstiev pre dohľad a kontrolu a v roku 2015 aj neskôr bude veľmi pozorne sledovať pokrok prostredníctvom cielených auditov.

- iii. Finančné nástroje sú komplexné a na to, aby boli atraktívne pre členské štáty, je potrebné vynaložiť veľké úsilie v oblasti budovania kapacity, aby sa zlepšili technické znalosti na úrovni Komisie aj na úrovni členských štátov. Okrem toho musia generálne riaditeľstvá riešiť riziká týkajúce sa praktického uplatňovania určitých právnych ustanovení, ktoré umožňujú rozdielny výklad, a to prostredníctvom usmernení pre zamestnancov a členské štáty a prostredníctvom svojich stratégií auditu a kontroly.

Orgánu udeľujúcemu absolútorium sa v súlade s článkom 99 ods. 5 revidovaného nariadenia o rozpočtových pravidlách zašle súhrnná správa o práci vnútorného audítora.

4 ZÁVER

Aspekt výkonnosti, na ktorý Komisia kladie dôraz, sa odzrkadľuje v lepšom podávaní správ o úspechoch v oblasti politiky, ich vplyve a pridanej hodnote pre občanov. Komisia bude naďalej monitorovať a podávať správy o pokroku a „rozpočet EÚ zameraný na výsledky“ ešte viac posilní rámec výkonnosti. Riadenie zdrojov sa v budúcnosti zameria na opatrenia, ktorých cieľom je zjednodušenie, nákladovo účinné kontroly a reťazec pre vyhlásenia o vierohodnosti. Táto správa po prvýkrát obsahuje najlepší odhad celkovej sumy v riziku a odhad predpokladaných budúcich opráv.

Všetky výročné správy o činnosti poskytujú primerané uistenie o tom, že zdroje boli použité na určený účel; zahŕňajú výpovede týkajúce sa dodržiavania zásad riadneho finančného hospodárenia a o tom, že kontrolné postupy poskytujú potrebné záruky v súvislosti so zákonnosťou a riadnosťou príslušných operácií. Povoľujúci úradníci vymenovaní delegovaním sformulovali vo svojich vyhláseniach o vierohodnosti spolu 25 výhrad, z ktorých 20 bolo kvantifikovateľných. Príslušní povoľujúci úradníci vymenovaní delegovaním opísali opatrenia, ktoré prijali alebo plánujú prijať v záujme odstránenia príslušných nedostatkov a zníženia z nich vyplývajúcich rizík.

Vnútorný audítor predložil celkové stanovisko.

Na základe vyhlásení o vierohodnosti a výhrad vo výročných správach o činnosti kolégium prijíma túto súhrnnú správu a preberá celkovú politickú zodpovednosť za hospodárenie s rozpočtom EÚ.